

Kroonika

Matemaatika-loodus-teaduskonna konverents

4. novembril toimus küberneetika majas TTÜ matemaatika-loodusteaduskonna kolmas teaduskonverents. Konverentsi avas Eesti Teaduste Akadeemia president Richard Villemis loenguga anatoomiliselt kaas-aegse inimese geneetilisest ajaloost. Konverentsil olid kavas loengud nii füüsikast, keemiast, matemaatikast kui ka geenitehnoloogiast – teadusvaldkondadest, millega matemaatika-loodusteaduskonna teadlased tegelevad. Ettekandeid peeti kõvera ruumi kvantimisest, päikesepatareidest, käsnaadest, griidi kasutamisest vähi-vastaste ühendite disainimisel ning vastuse sai ka küsimus, kas suurem aju teeb inimese intelligentsemaks.

Talente tuleks hoida

TTÜ külalisprofessor Gunnar Prause Wismari Ülikoolist Saksamaalt pidas 17. novembril avaliku loengu „Demograafilised muutused ja selle mõju majandusele“.

Demograafilised muutused on Saksamaal juba nähtavad ja muutunud seeläbi avaliku debati teemaks. Ülikoolid kannatavad, sest sisseastujate arv väheneb ja ettevõtetele on raskusi töötajate leidmisega. „Teatud uuringud kinnitavad, et lähiaastatel muutub olukord veelgi keerulisemaks ja juba märgatav töötajate puudus suureneb veelgi,“ ütles prof Prause.

Professor tahab eestlastele südamele panna, et rohkem tuleks tegelda talentide hoidmisega kodumaal, sest juba järgmise aasta kevadest peibutab Saksamaa neid Eesti tasemest palju kõrgema töötasuga.

Loengus käsitleti demograafilisi muutusi ning neist tulenevaid poliitilisi ja majanduslikke tagajärgi Saksamaal ja kogu Läänemere piirkonnas. Prof Prause vaatles 2011. aasta mais Saksamaa tööturu avane-mise võimalikke mõjusid ja analüüsis, mis tegevusaladel on kõige suurem tööjõupuudus. Tema sõnade kohaselt vajab Saksamaa eriti kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid. Saksamaa vaatab selles osas just Läänemere- ja ka Eesti poole, sest vastavalt uurin-gutele on Eestist pärit töötajad kõige lihtsamini Saksa kultuuriruumi integreeritavad.

Loengu korraldas Balti-Saksa Kõrgkoolide Büroo, mis asub Riias ja pakub erinevaid võimalusi Saksamaa ja Baltimaade ülikoolide koostöö toetuseks.

Ülikool on nüüd läbipaistvam

Nüüdsest on Tehnikaülikooli nädala eelinfo nähtav ka peahoones ja raamatukogus olevail monitoridel (kokku on neid 10). Kontseptuaalselt on nn ekraaniinfo senise nädala eelinfo veebi- ja meilboksi variandi kontsent-reeritum ja samas laiemale publikule mõeldud variant.

Eesti Energia toetab Tallinna Tehnikaülikooli 125 000 krooniga

16. novembril sõlmisid Tallinna Tehnikaülikool ja Eesti Energia AS lepingu, millega toetatakse TTÜ elektroenergeetika instituuti 125 000 krooniga.

Eesti Energia toel tehakse TTÜ tudengitele õppekäike alajamadesse, Narva Elektriijaamade Eesti Elektriijaama ning külastatakse Soome hüdro-, tuuma- ja koostootmisjaamu. Aidatakse välja anda elektrisüsteemide alaseid õpikuid ja toetatakse õppejõudude enesetäiendamist välismaal.

TTÜ rektori Andres Keevalliku kinnitusele on Tehnikaülikooli tudengitel ainulaadne võimalus juba õpingute ajal viia end kursi energia-tööstuses toimuvaga. „Meie koostöö

on kestnud aastaid – TTÜ on koolitanud Eesti Energiale häid tippjuhte ja spetsialiste, Eesti Energia on aga panustanud palju rahalisi ja muid ressursse, et TTÜ lõpetajad oleksid lisaks teooriatele hästi kursis ka energeetika praktiliste küsimustega,“ kinnitas rektor Keevallik.

“Eesti Energia tegevuse toetamiseks ja laiendamiseks vajame andekaid kõrgelt haritud spetsialiste ja juhte, kes tulevikus hakkavad vastutama Eesti jaoks strateegiliselt olulistele valdkondade arengu eest. TTÜ-l on selliste spetsialistide ettevalmistamisel võtmeroll ning mul on hea meel, et omalt poolt saame panustada sellesse, et tudengid saaksid kvali-

teetse hariduse,“ sõnas Eesti Energia juhatuse esimees Sandor Liive.

TTÜ ja Eesti Energia on ammu-sed koostööpartnerid – paljud Tehnikaülikooli vilistlased on energia-ettevõttes tööl, Eesti Energias käivad praktiliselt TTÜ tudengid. Samuti annab Eesti Energia igal aastal välja stipendiume kuni 15 TTÜ baka-laureuse-, magistri- ja doktoriõppe tudengile.

AS Eesti Energia Narva Elektriijaamad ja AS Eesti Energia Kaevandused on TTÜ ausponsorid ning 2009. aastal valiti TTÜ aasta vilistlaseks Sandor Liive.

Krõõt Nõges

Hiina-reisi üllatused

Käesoleva kirjatüki autori lapsepõlv mõõdus ajas, mil Hiina oli omavahe-likes vestlustes esil kui kõige tõenäolisem vaenlane uues sõjas ametlikult serveeritud ameerika imperialismi asemel. Mäletan hästi ühte sügisõhtut aastal 1976, kui mulle kooli vastu tulnud isa teatas väga olulise uudise Mao Zedongi lahkumisest. See sündmus sai pikemas perspektiivis aluseks ka Hiina muutumisele niisuguseks huvitavaks sümbioosiks nagu see riik on praegu, ligi 35 aastat hiljem. Mul avanes võimalus esmakordselt nn Mandri-Hiina tutvuda oktoobri lõpul (varem olen käinud Hong-Kongis). Osalesin maailmanäitusel EXPO 2010, kus andsin koos kolleegi dr Raimundas Matulevičiusega Tartu Ülikoolist Hiina tudengitele seminari tarkvaratehnika uutest suundadest. Meie seminari eesmärgiks oli reklaamida Tartu Ülikooli ja meie ülikooli ühist tarkvaratehnika magistriõppe programmi. Koos meiega tutvustasid samal viisil TTÜ ja Tartu Ülikooli ühist küberkaitse magistriõppe programmi Meelis Roos Tartu Ülikoolist ja Andri Rebane TTÜst. Lisaks toimusid paralleelselt ka semiootika ja animafilmi magistriõppe programme reklaamivad seminarid.

Seminaristid. Raimundas Matulevičiuse foto.

Ootasin EXPO seminari suure huviga, sest et oma kolme ja poole aastase Austraalia perioodi jooksul olin juhendanud ja juhendan ka edasi mitmeid Hiina päritolu doktorante, kellega mul on alati meeldinud koos töötada. Räägin alljärgnevalt erinevatest Hiina reisi jooksul kogetud üllatustest, nii headest kui ka halvematest.

Hiinlaste suur huvi üllatas

Esimeseks heaks üllatuseks oli Hiina tudengite suur huvi meie seminari vastu, mis peegeldus nii osalejate arvus kui ka igale loengupidajale tut-tavas aegajalt korduvas intuiitses fluidumis „mul on auditorium käes!“. Seminari algusosas rääkis Eestist ja

meie ITlahendustest. Erilist huvi pak-kusid Hiina tudengitele tasuta traadita võrk avalikes kohtades ning Eesti kui Skype'i kodumaa.

Tarkvaratehnika programmi tutvustava seminari teemaks olid uued nõuete analüüsi paradigmad. Lahtisele-tatult tähendab see, et kirjeldasime oma seminaris mudeleid, mis luuakse infosüsteemile esitatavate nõuete „kättesaamiseks“ klientidelt ja nend-nõuete edastamiseks süsteemi kavandajatele. Kogu see protsess toimub interaktiivselt, kus süsteemi kavandamiselt minnakse korduvalt tagasi nõuete juurde, uuendatakse viimaseid ja seejärel jätkatakse kavandamist.

Järg lk 2

Loe ...

- Tehnikaülikool ja Eesti Energia jätkavad koostööd **Lk 1**
- Professor Kuldar Taveter jagab oma Hiina-muljeid **Lk 1-2**
- TTÜ teadlane kirjutas maailmakuulsas ajakirjas **Lk 2**
- TTÜ spordiliikumise ajaloo II **Lk 3**
- Tudengid on Ajujahil paljulubavad **Lk 3**
- Akadeemik Rein Küttner 70 **Lk 3**
- Osalege üleriigilisel teaduspreemiate konkursil **Lk 4**

Avaveerg

Toetus parema tuleviku nimel

Tänase ajalehenumbri esiküljel on kajastatud järjekordset toetust Tallinna Tehnikaülikoolile, mis tuli seekord AS Eesti Energia poolt. Kahtlemata on Eesti üks suurimaid ettevõtteid märkimisväärselt toetanud energeetikaerialade õpinguid TTÜs, sest on see ju ettevõtte seisukohalt mitmeti kasulik, võimaldades lõpetajale paremat haridustaset, aga ka võimalust siduda noori, haritud spetsialiste tulevikus just selle ettevõttega.

Ei maksaks ühtaegu sugugi unustada seda, mida TTÜ ise on teinud täiesti omakaspüüdmata Eesti ettevõttele, sealhulgas põlevkivitootmise ja elektroenergeetika seotud huvi ja hariduse nimel. Olles ise aastaid osalenud kodanikuühenduse projektis „Põlevkivimaa“, olen näinud tuhandeid Eesti noori, kes käies õppepäeval sellel nn põlevkivimaal, vaimustuvad sellest, kust elekter tegelikult tuleb, kuidas maa seest ammutatakse põlevkivi nii karjäärdest kui allmaakaevandustest ning kuidas see lõpuks muutub elektriks kas elektriijaamades või moondub vahepeal põlevkiviõhiks õlitööstustes.

Kõnealune projekt, mida on vedanud suuresti isikliku entusiasmi toel Toivo Keva, on aastate kestel kaasanud lisaks tuhandele koolilastele ka motiveeritud TTÜ energeetikateaduskonna inimesi. Tänapäev kuuluvad projekti töögrupp professor Ingo Valgma ja dotsent Ülo Sõstra. Õige palju TTÜ õppejõude, doktorante või tudengeidki on kooliõpilastega koos käinud sellel põlevkivimaal tutvumas meie majanduse nurgakiviga, aga ühtlasi koos sellega propageerinud tehnikahariduse omandamist meie ülikoolis.

Nagu rektor Andres Keevallik on mulle kinnitanud, motiveerib ta energeetika-teaduskonna, aga ka mehaanikateaduskonna soojusenergeetika instituudi ja teiste ülikooli akadeemiliste üksuste õppejõude üha andma oma panust selle projekti jätkuvasse õnnestumise, liitudes isiklikult nende noortegruppidega õppepäeval Ida-Virumaale. Just sel kombel saame ju uusi ja motiveeritud tulevase tudengeid õppima oma ülikooli, ilma et peaksime neile lubama eelnevalt mingeid eritingimusi.

Selle aasta Põlevkivimaa lehega võite tutvuda aadressil

http://www.ummelas.eu/Polevkivimaa_2010.pdf

Mart Ummelas
tegevtoimetaja

Eesti Vabariigi teaduspreemiad 2011

Riigi teaduspreemiate komisjon kuulutab Vabariigi Valitsuse nimel välja TEADUSPREEMIADE KONKURSI

Vastavalt riigi teaduspreemiate põhimäärusele (<https://www.riigiteataja.ee/akt/12915825?leiaKehtiv>) määratakse teaduspreemiad Eesti teadustöötajatele ja teaduskollektiividele silmapaistvate teadustöö tulemuste eest.

2011. aastal antakse välja:

Üks 750 000 krooni suurune preemia vastava teadusala paradigmat ja maailmapilti mõjutava või uut teadusvaldkonda rajava teadusliku avastuse või olulise sotsiaal-majandusliku mõjuga innovaatilise tooteni viinud avastusel põhineva leiutise või teadus- ja arendustöö eest. Preemia kandidaadi(tide) ülesseadmiseks on komisjonile vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk) ja muu tulemussega seotud materjal;
- curriculum vitae (kuni 3 lk).

Kaks 600 000 krooni suurust preemiat pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest.

Preemia kandidaadi ülesseadmiseks on komisjonile vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk);
- curriculum vitae (kuni 3 lk);
- teaduspublikatsioonide nimekirj;
- olulisemad publikatsioonid (kuni 10 nimetust).

Kaheksa 300 000 krooni suurust aastapreemiat eelneva nelja aasta jooksul valminud ja avaldatud parimate teadustööde esiletõstmiseks järgmistes teadus- ja arendustegevuse valdkondades:

- täppiteadused;
- geo- ja bioteadused;
- keemia ja molekulaarbioloogia;
- põllumajandusteadused;
- tehnikateadused;
- sotsiaalteadused;
- arstiteadused;
- humanitaarteadused.

Aastapreemiad on ette nähtud Eesti teadlastele individuaalsena või erandkorras teaduskollektiividele.

Aastapreemia kandidaadi ülesseadmiseks on vaja esitada:

- motiveeritud esildis (kuni 3 lk);
- curriculum vitae (kuni 3 lk);
- tulemussega seotud nelja viimase aasta jooksul ilmunud publikatsioon(id) ja muu materjal.

Ettepanekuid preemiate kandidaatide ülesseadmiseks võivad teha Haridus- ja Teadusministeeriumis teadus- ja arendusametustena registreeritud ülikoolide ning teadus- ja arendusametuste nõukogud, samuti Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikud.

Nõuetekohaselt vormistatud esildised teaduskondade poolt kandidaatide ülesseadmiseks ning vajalikud lisamaterjalid (elektroonset ja üks eksemplar paberkanjal) palume esitada teadus- ja arendusosakonda

Pille Kasepuule (elektroonset e-posti aadressil pille.kasepuu@ttu.ee) hiljemalt 8. detsembriks 2010.

TTÜ teaduskomisjon arutab esitatud taotlused läbi 13. detsembril 2010.

TTÜ nõukogu teeb otsuse ülikooli poolt teaduspreemiate kandidaatide esitamiseks detsembriku istungil.

Riigi teaduspreemiate komisjon ootab ettepanekuid 21. detsembriks 2010. a aadressil:

Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn.

Materjalid esitada võimaluse korral ka elektrooniliselt e-posti aadressil: Tiina.Rahkama@akadeemia.ee.

Vabariigi Valitsuse otsus riigi teaduspreemiate kohta tehakse teatavaks ja preemiad antakse üle Eesti Vabariigi aastapäeval.

1918
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Tallinna Tehnikaülikool tegutseb tehnika ja tehnoloogia, loodus- ja täppiteaduste ning sotsiaalteaduste sh majanduse valdkonnas ja tema missiooniks on Eesti jätkusuutliku arengu toetamine teadusloome ja teaduspõhise kõrghariduse kaudu.

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
KUULUTAB VÄLJA KONKURSI

TTÜ VIRUMAA KOLLEDŽI DIREKTORI

AMETIKOHA TÄITMISEKS 01.01.2011 – 31.12.2015

NÕUDED KANDIDAADILE

Eesti ülikooli doktorikraad või sellega võrdsustatud kvalifikatsioon, juhtimisalane töökogemus ning organisatoorsed võimed, hea võõrkeelte- ja koostööoskus.

Konkursist osavõtuks esitada TTÜ personaliosakonda (soovitavalt digiallkirjastatult personal@ttu.ee)

- avaldus rektori nimele
- haridust ja teaduskraadi kinnitava dokumendi ärakiri
- Curriculum vitae (CV koos publikatsioonidega võib kandideerija täita ja avalikustada ETIS-s)
- visioon kolledži arengust (3-5 lk)

Dokumentide esitamise tähtaeg on 30. november 2010. a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast:

Ehitajate tee 5, Tallinn 19086.

Tel: 620 2056

e-post: personal@ttu.ee

www.ttu.ee

1918
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

TTÜ akadeemilise personali ametikohtade konkurs

Dokumentide esitamise tähtaeg on **30.11.2010** ning professori ametikohale kandideerijatel **07.12.2010** ja energeetikateaduskonna vanemteadurite ametikohtadele **10.12.2010**.

Ehitusteaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
insenerigraafika keskus	disaini lektoraat	dotsent	0,75	01.01.2011-31.08.2015
insenerigraafika keskus	kujutava geomeetria lektoraat	assistent	1,0	01.01.2011-31.08.2015

Energeetikateaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
elektrijamite ja jõu-elektronika instituut		vanemteadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
elektrijamite ja jõu-elektronika instituut		vanemteadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015

Keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
keemiatehnika instituut	keemiatehnika õppetool	vanemteadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
polümeerimaterjalide instituut	polümeeride tehnoloogia õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
polümeerimaterjalide instituut	polümeeride tehnoloogia õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
polümeerimaterjalide instituut	põlevkivi ja taastuvkütuste teaduslaboratoorium	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
polümeerimaterjalide instituut	põlevkivi ja taastuvkütuste teaduslaboratoorium	vanemteadur	0,5	01.01.2011-31.12.2014
polümeerimaterjalide instituut	tekstiilitehnoloogia õppetool	vanemteadur	0,2	01.01.2011-31.12.2015
polümeerimaterjalide instituut	tekstiilitehnoloogia õppetool	lektor	0,5	01.01.2011-31.12.2015

Sotsiaalteaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
õiguse instituut	Jean Monnet Euroopa õiguse õppetool	Euroopa õiguse professor	1,0	01.01.2011-31.08.2015

Konkursil osalemiseks esitada personaliosakonda (personal@ttu.ee) järgmised dokumendid:

- avaldus rektori / asutuse direktori nimele;
- esmakordsel kandideerimisel antud ametikohale haridust ja teaduskraadi kinnitava dokumendi ärakirjad;
- Curriculum vitae koos publikatsioonidega täidetakse ja avalikustatakse üldjuhul ETIS-s. Juhul, kui kandideeritakse esmakordselt ning kandideerijal ei ole ETIS-e kasutajakontot, siis saata kasutajakonto avamiseks elektronkiri oma nime ja sünniajaga, selgituseks „TTÜsse kandideerimiseks kasutajakonto loomine”, aadressile etis@archimedes.ee.

Professori, dotsendi või lektori ametikohale esmakordselt kandideerijalt nõutakse enne ametikohale valimist avaliku loengu – *venia legendi* – pidamist.

Ametikohale kandideeriv TTÜ õppejõud või teadustöötaja esitab täiendavalt õppetegevuse aruande eelneva tööperioodi kohta (info on võimalik esitada ka ETIS-e lisainfo väljal).

Postiaadress: TTÜ personaliosakond
Ehitajate tee 5 III-105, TALLINN 19086

Täpsem info: telefon 620 2056
<http://personal.ttu.ee/>

Matemaatika-loodusteaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	dotsent	0,25	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	vanemteadur	0,25	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	vanemteadur	1,0	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	teadur	0,5	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	vanemteadur	0,25	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	juhtivteadur	0,75	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	molekulaardiagnostika õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2014
geenitehnoloogia instituut	genoomika ja proteoomika õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2013

Mehaanikateaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
soojustehnika instituut	soojusjõuseadmete õppetool	teadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015
soojustehnika instituut	tööstusliku soojustehnika õppetool	vanemteadur	1,0	01.01.2011-31.12.2015

Infotehnoloogia teaduskonnas

Instituut/keskus	Õppetool/lektoraat	Ametikoht	Hõive	Valimisperiod
arvutiteaduse instituut	üldinformaatika õppetool	teadur	0,25	01.01.2011-31.12.2013
informaatikainstituut	tarkvaratehnika õppetool	vanemteadur	0,5	01.01.2011-31.12.2013